

[Keld Andersen.]

vi dengang i enighed forhandlede os frem til, men nu sprænger man altså også boligforliget af 1974, og det er jeg oprigtigt ked af og dybt betænkelig ved.

Jeg forstår, at der også her er et område, hvor partiet venstre har skiftet standpunkt. Jeg skal tillade mig at citere fra første behandling – Folketingets Forhandlinger 1976–77, 2. samling, sp. 1648, hvor partiet venstres ordfører, hr. Christophersen, udtalte:

»Efter vores opfattelse står vi i hvert fald for to af lovforslagenes vedkommende med udpræget forligstof.«

Og lidt senere:

»Vi skal altså nå frem til en fælles løsning på problemerne.«

Jeg må endnu en gang konstatere, at partiet venstre desværre har skiftet standpunkt. Man mener åbenbart, at man godt vil være med til at sprænge et forlig, og man var meget hurtig til at hoppe på vognen. Da der viste sig bare en lille bevægelse i socialdemokratiet, som ønskede at rette et komma hist og et semikolon pist, var partiet venstre der straks, fordi man havde behov for et forlig. Det er min opfattelse, at vi kunne have fået et for ejerlejlighedstanken langt, langt bedre resultat, hvis partiet venstre ikke på dette område havde været så forhatet.

Prehn (CD):

Da vi for godt en måned siden havde første behandling af de lovforslag, vi her i dag har til anden behandling, gav vi fra centrum-demokraternes side sammen med de fleste partier her i folketinget tilslutning til at være med til at stoppe huller i en lovgivning, der ikke var et år gammel.

Den af boligudvalget afgivne betænkning omhandlende lovforslagene nr. L 8, L 133, L 134, L 135 og beslutningsforslaget nr. B 22 er et stykke hastværksarbejde, der kun i ringe grad lukker af for de såkaldte huller.

Det af fremskridtspartiet fremsatte lovforslag nr. L 8 kunne efter min mening godt have dannet grundlaget for en for lejerne hensigtsmæssigere og mindre generende måde at gøre boligmassen fra omkring 1900 og op til 1966 tidssvarende på – eller sagt med andre ord, den boligmasse, der kan gøres bevaringshensigtsmæssig de nærmeste mange årtier – ved at man foretager gennemgående moderniseringer såsom indlæggelse af centralopvarmning, ind-

læggelse af varmt vand og isolering, og så kan man vente med moderniseringen af bad og køkken, til enten lejligheden bliver tom eller beboerne selv måtte ønske det. Og så kunne udstykningen ske, hvis ejeren havde ønske herom, lejlighedsvis og gerne med en tilbudspligt over for den i lejligheden boende. Lejeren fik på denne måde medbestemmelse og frit valg: enten moderne køkken og bad og hermed højere leje eller fortsat lav leje og umoderne faciliteter.

Som lovforslaget nu er formuleret, kan CD ikke stemme for det.

Lovforslag nr. L 133 skulle have til formål at stoppe for urimelige moderniseringer og heraf følgende spekulationsgevinster. Af boligministerens fremsættelsestale fik man også dette indtryk, men hvad er blevet konsekvensen af lovforslaget med de ændringsforslag, der er tiltrådt af et reduceret miniboligforlig? Efter min mening den enkle, at opdeling i ejerlejligheder eller overtagelse på andelsbasis for fremtiden totalt stoppes for boligmassen fra før 1966. Dette kunne måske så endda være, hvad det være ville; det katastrofale for mig er den endelige konsekvens, der helt klart vil blive, at ingen grundejer vil igangsætte forbedringsarbejder, og heraf vil følge yderligere arbejdsløshed på boligområdet.

Når vi i dette land har et stort antal af borgere, der ønsker at eje egen bolig, og vi gør os klart, hvad dette rent mentalt betyder for den enkelte person og familie, gør vi noget samfundsmæssigt meget uklogt ved at gøre en eftertragtet vare til en mangelvare.

Hvorvidt andelsboligen er den rette boligform, nærer jeg en vis tvivl om. Ved den lovede udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling vil jeg gerne – og jeg gør det allerede nu – stille det spørgsmål: hvem i en andelsboligforening kommer til at betale for tomme lejligheder? Fra Københavns magistrat fik vi i udvalget oplyst, at der i København var ca. én bolig pr. 1,9 indbyggere. Danmark er det eneste land i Vesteuropa med boligrestriktioner. Danmark er det førende land i Vesteuropa, hvad angår antallet af m² bolig pr. indbygger. Den tid kan ikke være fjern, hvor vi får et frit boligmarked og måske uudlejede lejligheder.

Den gældende lovgivning, eller det er måske forkert udtrykt, for vi har vel retligt set ingen lovgivning på området, men så den, der gjaldt indtil den 25. marts i år, har foranlediget, at